

Patrizio Lainà

15.12.2021

Eduskunnan suuri valiokunta
suv@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne 10.12.2021

Basel III -standardien täytäntöönpano, U 72/2021 vp

- Perälauta pankkien sisäisille riskimalleille pienentää koko talouteen kohdistuvia riskejä
- Ympäristöön, yhteiskuntavastuuseen ja hallintotapaan liittyvien riskien huomioiminen myönteistä
- Ensiasunnon ostajat eriytettävä paremmin sääntelyssä
- Digitaalinen keskuspankkiraha edellyttää sääntelyn tarkistamista uudelleen tulevaisuudessa

Kokonaisuutena Basel III -standardien täytäntöönpano on myönteinen uudistus, jolla selkeytetään ja vahvistetaan pankkien sääntelyä. Täytäntöönpano sisältää kuitenkin myös joitakin kevennyksiä sääntelyyn, joita tulisi vielä harkita uudelleen, sillä globaali finanssikriisi osoitti heikon pankkisääntelyn riskit koko taloudelle.

Kokonaisriskipainolattia tervetullut perälauta

Pankkien käyttämät sisäiset riskimallit eivät osoittautuneet riittäviksi ja luotettaviksi esimerkiksi globaalissa finanssikriisissä ja sisäisiä riskimalleja on vaikeaa vertailla. Kokonaisriskipainolattia tekee sääntelystä läpinäkyvämpää asettamalla ylärajan (27,5 %) pankkien sisäisten riskimallien mahdollistamalle kevennykselle standardimenetelmään nähden. Näin ollen kokonaisriskipainolattia todennäköisesti pienentää koko taloudelle aiheutuvia järjestelmäriskkejä.

Kestävyyriskien huomioiminen tarpeellinen uudistus

Ympäristöön, yhteiskuntavastuuseen ja hallintotapaan (ESG) liittyvien riskien parempi huomioiminen sisäisen pääoman riittävyyden arvioinnissa on tarpeellinen uudistus.

Patrizio Lainà

15.12.2021

Lisäksi on myönteistä, että kestävyysriskejä on arvioitava eripituisilla aikajäniteillä – lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Kestävyysriskejä on tarpeen vielä täsmentää jatkossa esimerkiksi erillisillä taksonomioilla kullekin kestävyysriskin tyyppille kuten Euroopan komission on esittänyt.

Luotonanto ei välttämättä kiristyy

Basel III -standardien täytäntöönpano kokonaisuudessaan kiristää pankkien vakavaraisuusvaatimuksia. Yleensä tämän nähdään johtavan luotonannon kiristymiseen, mutta näin ei välttämättä ole kuten valtiovarainministeriön muistiossa todetaan. Sääntelyn kiristäminen tekee pankeista houkuttelevampia sijoituskohteita, millä on myönteinen vaikutus myös luotonantoon.

Vaikka sääntelykokonaisuuden vaikutus luotonantoon jää epäselväksi, asuntoluottojen sääntelyssä voisi ehdotettua paremmin huomioida ensiasunnon ostajat. Asuntomarkkinoiden eriytymisen ehkäisemiseksi sääntelyä voitaisiin esimerkiksi eriyttää ensiasunnon ostajien osalta.

Digitaalinen keskuspankkiraha mahdollistaa sääntelyn keventämisen

Basel III -standardien täytäntöönpano ei kata digitaalista keskuspankkirahaa. Etenkin jos euroalueella päätetään ottaa käyttöön digitaalinen keskuspankkiraha, on sääntelyn tarkistamistarve ilmeinen. Koska digitaalinen keskuspankkiraha on nimensä mukaisesti keskuspankin liikkeelle laskemaa, siihen ei liity samassa määrin rahoitussektoria uhkaavia järjestelmäriskejä kuin pankkien liikkeelle laskemaan talletusrahaan. Vaikka digitaalinen keskuspankkiraha tulee vaatimaan myös omaa sääntelyä, voi se mahdollistaa maksupalveluvälittäjien sääntelyn selkeän keventämisen.

STTK ry

Lisätietoja

Patrizio Lainà
pääekonomisti
0405834432
patrizio.laina@sttk.fi